
Zjazdy w Toruniu.

Ochrona Zabytków 1/2, 91

1948

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

„Ochrony Zabytków“. Na razie pragniemy zasygnalizować, że racje obrony względów kulturowych, folkloru, sztuki, człowieka i przyrody okazały się silniejsze od argumentów natury technicznej. I jeżeli te ostatnie rozporządzały równorzędną rezerwą rozwiązań, a mianowicie w miejsce budowy zbiornika i siłowni w Czorsztynie mogły wysunąć równie korzystny choć kosztowniejszy projekt budowy w Jazowsku, to omówione już względy ochrony zabytków znalazły poparcie ogółu Komisji. Ze względy te nie są jedynie przygotowanymi przez organizację powołane do ochrony sztuki, kultury i przyrody, ale tkwią w głębi odczuwania człowieka miejscowego, choćby najbardziej prymitywnego, przekonać może zamieszczony poniżej list jednego z mieszkańców Dębna podhalańskiego. Wojciech Gąsiorek, tak nazywa się mieszkaniec tej wsi, daje wyraz w swym liście trosce o zachowanie wybornego dzieła człowieka jak i zachowanie naturalnego porządku przyrody. Jeśli dodać nawet, że troska ta bazuje na zadawnionej od XVIII w. emulacji dwu wsi podhalańskich, Dębna i Frydmanu o utrzymanie dawnego ładu kultury i przyrody na terenie swych gromad, to list Wojciecha Gąsiorka zyskuje jedynie na sile wymowy. Oto jego pismo, skierowane do Urzędu Konserwatorskiego w dosłownym brzmieniu:

„List Zazalenia Wojciecha Gąsiorka Dębna Przeciw Zazoządu Wodnemu Któremu Woda Zdradom Nam i Kościołowi Która Frydman Obraca nanas Białka Bogdybytam Nieposła tobymy Pojechali Dobaltyku besbiletu aja Przejechał Trz.; Cęści Siwatu Alem bes biletu Niejechał Poniewas Zażoząd Wodny, Niezwraca uwagi nanas ina nase grunta i Kościołek Uprasam Zarząd Zabytkowy Kościołóm Przyczynić sie dotej Sprawy jak najprędzej Zacyni zwracać wodę piersego lipca Besmiedze gromady Dębna Ratuwałem odognia aleodmody Nie potrafie...“.

List ten posiada barwę i świeżość góralskiego malowidła na szkle. Dusza człowieka jest tak samo wyrazem pewnego potencjału duchowego, powiedzmy zabytkiem psychiki, jak są nim malowidła dębniańskiego kościółka, czy plastyka sylwety zamków niedzickiego i czorsztyńskiego związana z formatem przełomu Dunajca i podobnie jak one zasługuje na opiekę i ochronę.

ZJAZDY W TORUNIU

W dniach od 2—4 września br. odbył się w Toruniu zjazd Związku Muzeów Polskich, a następnie od 6—8 września Związku Historyków Sztuki i Kultury. W międzyczasie, 5 września odbyło się otwarcie Muzeum Mikołaja Kopernika we Fromborku, w której to uroczystości wzięli udział uczestnicy obu zjazdów.

Zjazd Związku Muzeów związany był częściowo z uczczeniem jubileuszu 25-lecia Muzeum Miejskiego w Bydgoszczy, oraz z uroczystościami ku czci Leona Wysockiego. Wśród referatów, wygłoszonych przez kustosa H. Skurpskiego i dyrektora L. Sawickiego zasługuje na uwagę, dotyczący zagadnień konserwatorskich referat prof. dr Tadeusza Seweryna na temat organizacji muzeów skansenowskich wzgl. rezerwatów budownictwa drewnianego.

W drugiej części zjazdu obok referatu, poświęconego zagadnieniom związkowym dyrektora prof. dr St. Lorentza wygłosił odczyt doc. dr A. Gieysztor pt. „Polskie milenium — z zagadnień współpracy w historii kultury“, poświęcony programowi organizacji badań z okazji tysiąclecia powstania Państwa Polskiego.

ZJAZD KONSERWATORÓW

Z końcem września odbędzie się w Łańcucie ogólnopolski zjazd konserwatorów. Na zjazd ten przygotowane będą referaty naukowe, które naświetlą wiele pasjonujących, aktualnych tematów konserwatorskich. Znajdą one miejsce w następujących numerach „Ochrony Zabytków“.